

REPARATIERECHT

Het recht op iets lijkt zo mooi. Maar wordt het recht ook de standaard en de beste keuze? Die vraag staat centraal als ik met leden praat over het Recht op reparatie. Vragen als: wat is een redelijke prijs voor een onderdeel? Wie gaat dat controleren of bepalen? En gaat dit niet te veel reparaties naar fabrikanten halen? Het zijn concrete vragen die het gat tussen wet en praktijk laten zien. Want hoe iets in het recht is opgeschreven, betekent niet dat het in de werkelijkheid ook zo (gaat) werken.

Vanaf 1 augustus moesten alle EU-lidstaten de Europese richtlijn Right to Repair in hun nationale wetgeving hebben omgezet. In Nederland heeft het kabinet vlak voor het zomerreces het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gestuurd. Oftewel: pas later dit jaar krijgen ook de Nederlanders het recht op reparatie. Hiermee zetten we verlaat een belangrijke stap |richting een meer circulaire economie. Maar Nederland is niet alleen te laat, er is ook gekozen om een onderdeel van de Europese richtlijn niet te implementeren.

De geest van het wetsvoorstel is helder: reparatie moet de norm worden. In plaats van telkens iets nieuws te kopen, repareren we onze apparaten zodat we er langer mee kunnen doen. Nieuw is dat fabrikanten verplicht worden om ook buiten de garantie reparatie mogelijk te maken als consumenten daarom vragen. Daarnaast moeten fabrikanten informatie over reparatie beschikbaar stellen en reserveonderdelen en gereedschappen leveren.

Allemaal goede initiatieven. De hamvraag is echter of dit voldoende is om reparatie echt een duw in de rug te geven. Om ervoor te zorgen dat reparateurs vindbaar zijn, moet Nederland ook een online register beschikbaar stellen. Daarin loopt Nederland voorop. Consumenten hebben nu al toegang tot het Nationaal Reparateursregister. Daarin zijn bijna vierhonderd erkende reparateurs te vinden van onder meer wasmachines, wasdroogcombinaties, smartphones, tablets, ICT-apparatuur, koelkasten en vriezers, beeldschermen en vaatwassers. Maar ook hier blijft de vraag of een online register voldoende is om reparatie de norm te maken. We gooien in Nederland jaarlijks 21 kilo elektronica per persoon weg. In totaal gaat het om een berg van 378 miljoen kilo per jaar. Vaak is dat onnodig afval. Willen we deze afvalberg verkleinen, dan moeten alle onderdelen van de richtlijn worden geïmplementeerd.

En wat is dat laatste onderdeel? Een stimulans voor reparatie. De richtlijn stelt dat elke Europese lidstaat ten minste één maatregel moet nemen om reparatie te bevorderen. Die maatregel mag financieel of niet-financieel van aard zijn. Het kabinet kiest ervoor dit onderdeel links te laten liggen en geeft er geen invulling aan. Een gemiste kans om reparatie nog toegankelijker te maken voor consumenten.

Terwijl er tal van mogelijkheden zijn. Het ministerie van Financiën heeft samen met verschillende sectoren, stichtingen en ngo's een lange lijst met mogelijkheden onderzocht om reparatie financieel te stimuleren.

Martin Hof
Techniek Nederland

CE Delft heeft onderzocht hoe dit binnen de UPV kan worden vormgegeven. KPMG heeft gekeken naar reparatievouchers. Voorbeelden uit Frankrijk en Oostenrijk laten bovendien zien dat financiële stimulering van reparatie wel degelijk mogelijk is. Nederland kiest voor een pas op de plaats, terwijl juist extra maatregelen nodig zijn om reparatie de norm te maken.

Zoals gezegd: de onderdelen zijn er. Het kabinet heeft het gereedschap in handen, maar kiest ervoor een incompleet wetsvoorstel te presenteren. De komende maanden zal de Tweede Kamer zich over dit voorstel buigen. Kamerleden kunnen dit wetsvoorstel nog repareren om reparatie zo een integraal onderdeel te maken van het Nederlandse circulaire-economiebeleid.

Mijn oproep aan is daarom simpel: ga aan de slag. Maak van reparatie niet alleen een recht, maar ook de beste optie. ■